

OBOROVÁ PŘÍRUČKA

Živnost:

**Poskytování služeb osobního charakteru
a pro osobní hygienu**

Novela ŽZ z 1. července 2008

Zpracovatel:
Oborové koordinační místo „Péče o tělo“
Společenstvo drobného podnikání
v 3.0
XI/2009

OBOROVÁ PŘÍRUČKA

pro volnou živnost podle zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání (živnostenský zákon) ve znění pozdějších předpisů

Poskytování služeb osobního charakteru a pro osobní hygienu

Novela ŽZ z 1. července 2008

**Pro potřeby InMP a OKM
při Hospodářské komoře České republiky**

Garant: Společenstvo drobného podnikání

Zpracoval: Ing. Vlastimil Bažant

PRAHA, XI / 2009

verze 3.0

OBSAH

ODBORNÉ OBOROVÉ PŘÍRUČKY

1. Obecné informace z oboru

- 1.1. Vymezení oboru
- 1.2. Formy podnikání a jejich specifika
Proutkař, diagnostik geoanomálií a antropanomálií
Biopraktik
- 1.3. Porovnání oboru v zemích EU a ČR
Uplatnění oboru v zemích EU

2. Technické informace z oboru

- 2.1. Technické požadavky
- 2.2. Informace o současném i budoucím stavu prokázání způsobilosti pro výkon
- 2.3. Podnikatelská legislativa v ČR vztahující se k danému oboru
- 2.4. Právní předpisy
- 2.5. Ekologické standardy pro podnikání
- 2.6. Bezpečnost a ochrana zdraví v oboru
- 2.7. Požární ochrana v oboru
- 2.8. Vliv vstupu České republiky do EU na vývoj oboru

3. Praktické rady z oboru

- 3.1. Praktická pravidla pro chování a jednání českých podnikatelů v oboru
Metodické pokyny pro biopraktiky - členy ČEPES
Úvodem
Článek 1, Psychoenergetické působení biopraktika
Článek 2, Morální kodex biopraktika - synergetika
Článek 3, Základní standardy působení biopraktika
Odpovědnost biopraktika
Článek 4, Povinnosti biopraktika při poskytování služeb
Biopraktik nesmí
Doporučení pro jednání biopraktika
Článek 5, Spolupráce biopraktika s lékaři a dalšími odbornými pracovníky
Biopraktik v nemocnici
Pomoc zvířatům
Biopraktik a používání dalších postupů
Souhlas s působením
Přenosné a infekční choroby
Porodnictví
Místo a průběh působení
Článek 6, Osvěta laické a odborné veřejnosti
Informace o psychoenergetickém působení
- 3.2. Praktické rady, jak může postupovat malý a střední podnikatel v oboru po vstupu ČR do EU
- 3.3. Konkrétní oborové programy v ČR a EU, z nichž mohou malí a střední podnikatelé získávat finanční prostředky pro realizaci svého projektu.

1. OBECNÉ INFORMACE Z OBORU

1.1. VYMEZENÍ OBORU

Česká psychoenergetická společnost (ČEPES) je dobrovolné, nezávislé, zájmové a nepolitické občanské sdružení s působností na území České republiky.

ČEPES je samostatnou právnickou osobou a je vnitřní složkou Společenstva drobného podnikání, kde působí pod IČO 506 702.

Předmětem činnosti ČEPES je zkoumání a využití jevů, které reálně existují, ale při kterých dochází k procesům, které současná věda svými metodami zatím není schopna v plném rozsahu vysvětlit. V řadě zemí jsou tyto jevy, jejichž existenci prokazuje v mnoha souvislostech historie lidstva, předmětem intenzivního zkoumání.

Definice oboru psychoenergetika

Dne 30.4.2009 udělil prezident Hospodářské komory České republiky Petr Kužel na základě doporučení Autorizační komise HK ČR našemu živnostenskému společenstvu Autorizaci v oboru **psychoenergetika**. Na základě tohoto rozhodnutí považuje vedení ČEPES za nutné zveřejnit definici tohoto oboru:

Psychoenergetika jako vědní disciplína doplňuje tradiční vědu tím, že pojímá vědomí, myšlení a vůli člověka jako faktor, který je schopen ovlivňovat živou i neživou hmotu jako fyzikální realitu.

Tuto definici doplňujeme ze dvou vědeckých pracovišť, která se zabývala zkoumáním a využitím psychoenergetiky. První výrok patří Prof. Fr. Kahudovi, vedoucímu Psychoenergetické laboratoře při VŠCHT Praha:

„Psychoenergetika je obor, který se zabývá zkoumáním interakcí člověka s ostatními subjekty živé i neživé přírody.“

Druhý patří Prof. Dr. G. Jahnovi, děkanu inženýrství na Princetonské univerzitě:

„Psychoenergetika (Psychokinesis) patří do oblasti jevů, kdy dochází k výměně energií a informací za účasti vědomí způsobem, který věda (zatím) není schopna vysvětlit.“

Pokud srovnáte oba výroky s naší definicí, vidíte, že navzájem korespondují.

Psychoenergetická činnost člověka je závislá na jeho senzibilitě. Senzibilita je vlastnost, která se nedá naučit školskou výchovou. Je buď vrozená nebo je získána

mimořádnými událostmi či speciálními (mentálními) cvičeními. Senzibilitu můžeme zvyšovat (prohlubovat) a tím se psychoenergetická činnost stává intenzivnější. Neznáme však žádný způsob, jak senzibilitu zeslabovat. Senzibilita má tedy jak stránku pozitivní, tak i negativní. Čím je člověk senzibilnější, tak přijímá a prožívá podněty zvenčí daleko intenzivněji. Pozitivní ho přivádějí mnohdy až do stavů euforických, kdežto negativní do stavu depresivních. Ke zvládnutí negativních podnětů se jeví jako potřebné posilování vlastní spirituality. Jinak by se senzibil mohl dostat do velkých duševních problémů s narušenou psychikou.

Zkušenosti potvrzují, že senzibil ve své psychoenergetické činnosti využívá dvou základních kategorií:

1. psychoenergetickou informatiku
2. psychoenergetické ovlivňování (aktivaci)

Psychoenergetická informatika spočívá v dekodování informací zakódovaných ve hmotách. Senzibil vysílá k objektu mentální dotaz a následně přijímá odpověď.

Psychoenergetické ovlivňování (aktivace) spočívá v ovlivňování látek a jejich komponent (buněk, molekul, atomů a dalších částic), a to se navenek projevuje změnou jejich vlastností a chováním vůči prostředí.

Často jsou však poznatky z psychoenergetické činnosti nevhodně a nepřesně prezentovány veřejnými sdělovacími prostředky. Velmi často jsou napadány i z odborných kruhů především proto, že současná věda nezná způsob a nemá metody, jak tyto jevy zkoumat a vysvětlit.

Vědecký výzkum v této oblasti se prováděl v letech 1982 až 1990 také v České republice. V Psychoenergetické laboratoři, která působila jako katedra 39, Chemicko-inženýrské fakulty Vysoké školy chemicko-technologické v Praze a kterou vedl profesor RNDr. PaedDr. František Kahuda, CSc. Současná Česká psychoenergetická společnost byla založena bývalými spolupracovníky laboratoře a navazuje na její dosažené poznatky.

Vnitřní vztahy ČEPES a obsah její práce jsou dány Stanovami České psychoenergetické společnosti s poslední změnou 16.7.2003, schválenou Ministerstvem vnitra České republiky pod jč. VJC / 1 - 18 063 / 93 – R.

ČEPES je od 3.března 1999 členem Hospodářské komory České Republiky a rovněž členem Mezinárodního centra nadací (ICN) v ČR.

Sídlo společnosti je v budově České vědeckotechnické společnosti na adrese: Novotného lávka 5, 116 68, Praha 1. Další informace o činnosti je možno získat v kanceláři č. 235, budova B, 2. patro. Telefonní čísla jsou 221 082 252, 221 082 263, fax 221 082 289. Ke kontaktům je také možné využít e-mailovou adresu:

bazant.cepes@seznam.cz

Na území České republiky působí celkem úspěšně čtyři regionální pracoviště, která využívají kromě jiných prostředků, též psychoenergetického působení při obnovování vnitřní harmonie člověka, mnohdy při dlouhodobějších rekreačních i ozdravných pobytech (v Boskovicích a ve Zlíně).

Pracoviště v Ústí nad Labem a v Písku jsou zaměřena spíše na přednáškovou činnost, školení zájemců o telestézii, léčitelství, specializovaná setkání a pobyty s praktickým ověřováním schopností zúčastněných osob a na další zájmovou činnost.

Další základní informace o činnosti, členství v ČEPES apod. jsou k dosažení na stránkách zpravodaje ČEPES nazvaného „Psychoenergetika“ a na internetu na adrese <http://www.cepes.cz>.

1.2. FORMY PODNIKÁNÍ A JEJICH SPECIFIKA

Členové ČEPES své schopnosti uplatňují v pracích prováděných na objednávku klientů, kteří se rozhodli využít jejich schopností a znalostí. Odměny za provedenou činnost se stanovují předem, vzájemnou dohodou. Případné reklamace se řeší v rámci Stanov České psychoenergetické společnosti, nebo podle obchodního či občanskoprávního zákoníku. K řešení, týkajícího se psychoenergetické činnosti našich členů prostřednictvím soudního řízení, nikdy nedošlo.

ČEPES se prostřednictvím svých členů angažuje převážně v těchto odborných způsobnostech

Proutkař, diagnostik geanomálií a antropanomálií

V tomto oboru je využívána především kategorie psychoenergetická informatika. Zdánlivě tyto profese nesouvisí se službami péče o tělo. Staleté, možno říci tisícileté lidské zkušenosti dokazují, že dlouhodobý pobyt v nevhodném prostředí negativně ovlivňuje zdravotní stav člověka.

Tento obor činnosti se zabývá vyhledáváním nerostných a vodních zdrojů na základě požadavků klientů, případně vyhledáváním anomálií těžko zjištělnými, dokonce nezjištělnými současnými přístroji. Proutkaři často bývají využíváni k předběžnému prozkoumání terénu před realizací finančně nákladných forem průzkumu. Šetří se tak čas a finanční náklady.

Psychoenergetické schopnosti některých senzibilů jsou také využívány v některých zcela mimořádných situacích, např. při vyhledávání pohřešovaných osob. Avšak jedině proutkař nebo diagnostik s výjimečnými schopnostmi dokáže tyto osoby nalézt.

Schopnosti proutkařů a diagnostiků se mohou účinně využívat ve stavebnictví při plánování výstavby sídlišť, nových objektů a i při sanaci starých. Dokladem toho je i schválený Doporučený standard v této věci, který vydala v roce 2000 Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě.

Psychenergetickou indikaci (zjišťování) uskutečňuje proutkař, diagnostik využitím tradičních postupů a pomůcek, jako jsou mimo jiné virgule a kyvadla různých tvarů a rozličných materiálů.

Diagnostik, proutkař zjišťuje geomanomálie, jako jsou tektonické linie, sesuvná území, ložiska rudných a nerudných surovin, přírodní dutiny, dokáže určit zdroje podzemních vod. Vyhledává antropogeoanomalie způsobené například báňskou činností, ale i další lidskou činností, jako jsou inženýrské sítě, archeologické lokality, antropomanomalie způsobené stroji, přístroji, stavbami a rozličnými vedeními, zhotovenými člověkem a způsobených jejich provozem anebo samostatnou lidskou činností.

Schopností senzibilů můžeme využívat v hlubinných dolech při zjišťování nebezpečného napětí na pracovišti (u výjimečných senzibilů i s předstihem), zjišťování podmínek před asanací uzavřených dolů (teplota, existence metanu, průchodnost atd.) a při vyhledávání osob v závalech. Na povrchových dolech se může zajišťovat (podle našich zkušeností s vysokou spolehlivostí) bezpečnost krácejících rypadel na dutinách, vzniklých předchozí hlubinnou těžbou, o které se nezachovala žádná hornická dokumentace.

Biopraktik

Ve své profesi využívá jak psychoenergetickou informatiku, tak psychoenergetické ovlivňování. Plně to vyplývá z jeho charakteristiky z karty dílčí typové pozice: Biopraktik je kvalifikovaný pracovník, který využitím nových poznatků vědy a odbornými schopnostmi zjišťuje disharmonii (biologické odchylky) lidského organismu a napomáhá k jejímu odstranění. Tím přispívá k celkové harmonizaci biologických funkcí člověka a lepšímu rozvoji jeho tělesných a psychických sil. Tuto svou základní činnost doplňuje poradenskými z oblasti životního stylu, životosprávy, vlivu zemského podloží a životního nebo pracovního prostředí, ve kterém klient pracuje.

Z charakteristiky vyplývá, že činnost biopraktika je zaměřena na péči o klientovo tělo. Je třeba si uvědomit, že jakákoli disharmonie lidského organismu, ať psychická či fyzická, se projevuje na konkrétním orgánu a biopraktik ji vnímá a následným působením odstraňuje. Proto není žádnou zvláštností, že biopraktik tuto poruchu vnímá, i když žádné konvenční diagnostické medicínské přístroje ji nediodnostikují.

Z hodnotícího standardu vyplývá, že hlavní důraz je kladen na ověření schopností biopraktika jeho dovednostmi při jejich praktickém provádění u klienta, zejména se jedná o:

1. Uvolňování svalového napětí, zatuhlosti kloubů a zlepšení hybnosti. Tato schopnost biopraktika je snadno ověřitelná, protože změna je patrná ihned po skončení působení. Především ji pocítí samotný klient.
2. Zmirňování bolestí. Zkušenosti potvrzují, že biopraktik může ovlivňovat všechny poruchy, které jsou doprovázeny bolestmi. Pouze jeden druh bolesti hlavy (4 % všech bolestí hlavy) je málo ovlivnitelný.
3. Posilování regeneračních schopností organismu klienta spočívá v harmonizování energetického systému člověka. Dosahuje se to odstraňováním energetických bloků a zlepšením průchodnosti energií, které regenerují fyzické tělo.
4. Odstraňování všech druhů únavy včetně syndromu vyhoření. Toto je nejčastější požadavek klientů a souvisí s harmonizací energetického systému člověka.

5. Harmonizování psychického stavu nezpůsobeného psychickým onemocněním. Biopraktik je schopen harmonizováním organismu klienta napomoci odstranit psychické potíže vzniklé buď neúnosným pracovním zatížením (především duševním), nesprávným životním stylem nebo způsobem života a mnohdy i spaním v nevhodném prostředí.

Svoje působení doplňuje biopraktik zjišťováním a poradenstvím z oblasti vlivu zemského podloží, pracovního prostředí a možného vlivu antropogenního zatížení prostředí na disharmonii klienta. Dále má poskytovat rady k úpravě životního stylu, způsobu života a úpravě stravovacího režimu.

Činnost biopraktika patří k nejstarším lidovým praktikám (příkládání rukou) používanou nejen v českých a moravských zemích, ale podle informací z ciziny, i na celém světě.

Přesto je třeba si uvědomit, že biopraktik neléčí. Biopraktik napomáhá obnovovat psychickou i fyzickou harmonii, aby tak klient mohl rozvinout svoje vnitřní síly vedoucí k uzdravení. Proto je třeba činnost biopraktika považovat za poskytování osobních služeb, což plně odpovídá postavení činnosti bioterapeuta v Polsku, který je takto zařazen do polského číselníku povolání i v rámci Polského svazu řemesel.

1.3. POROVNÁNÍ OBORU V ZEMÍCH EU A ČR

Obyvatelé Čech, Moravy a Slovenska měli odedávna a mají dosud velmi dobrý vztah k lidem praktikujícím psychoenergetickou činnost a metody, které Světová zdravotnická organizace (WHO) označuje jako tradiční metody, alternativní nebo doplňkovou medicínu. Obecně se tyto metody zahrnují do oblasti lidového léčení. Od vzniku Československé republiky v roce 1918 až do roku 1948 neměli provozovatelé těchto služeb žádné právní problémy s jejich provozováním. Pronásledování těchto osob německými úřady za druhé světové války souviselo s jejich jasnovidnými schopnostmi a vizemi o průběhu této války.

Omezení činnosti senzibilů praktikujících psychoenergetické činnosti a všech ostatních léčitelů nastalo po změně politického a hospodářského zřízení po roce 1948, kdy se začala uplatňovat zásada, že „**je možno dělat pouze to, co je povo-**

leno zákonem“. Přesto záleželo vždy na státní moci a jejich představitelích, zda tyto činnosti budou tolerovány nebo postihovány. Příkladem těchto postupů byly jak soudní postihy některých léčitelů, tak na druhou stranu existence tří středisek, ve kterých se soustřeďovali senzibilové a kde byly ověřovány jejich psychoenergetické schopnosti.

Ještě je třeba upozornit na skutečnost, že v roce 1966 prosadilo Ministerstvo zdravotnictví zákon č. 20/1966 Sb. o péči o zdraví lidu, ve kterém je deklarováno, že **poskytovat léčebnou péči mohou pouze lékaři a vyškolený zdravotnický personál**. Tento zákon ve znění pozdějších předpisů ovlivňuje právní vývoj celé oblasti prevence a podpory zdraví až do dnešních dní.

Při obnově demokratických principů v naší zemi po roce 1989 k nám začaly pronikat z celého světa rozmanité tradiční metody a praktiky z této oblasti, které se u nás dříve nevyskytovaly a nebyly v praxi prověřeny. Nutno ovšem poznamenat, že řada těchto aktivit sloužila především k materiálnímu obohacení anebo uskutečnění osobních cílů jejich nositelů a propagátorů, což se principiálně liší od pojetí, prosazovaného v ČEPES.

Po roce 1989 mohli poskytovatelé psychoenergetických služeb i ostatní léčitelé podnikat na základě prosazení zásady, že je možno dělat vše, co není zákonem zakázáno. Dokonce od 1.1.1996 i podle Živnostenského zákona. Toto ustanovení zákona platilo až do 28.2.2001, kdy se odpůrcům těchto služeb prostřednictvím Ministerstva zdravotnictví a novelou Živnostenského zákona s odvoláním na Zákon č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu podařilo prosadit, že léčitelství není živností. Nepodařilo se jim však zákonem zakázat poskytování těchto služeb.

Uplatnění oboru v zemích EU

ČEPES se pochopitelně zajímá o řešení této problematiky v zemích EU, ale i v dalších. Činnost ČEPES je srovnatelná s činností obdobných institucí zejména v Polsku, Velké Británii, Švýcarsku, Německu a Nizozemí. Právní úprava psychoenergetických a léčitelských činností se však liší, protože Česká republika má nejvolnější zákonnou úpravu těchto činností.

Velké zahraniční organizace, které sdružují poskytovatele těchto služeb, mají zabezpečeny tyto základní funkce:

- Mají schváleny propracované základní pokyny pro chování poskytovatelů těchto služeb (vnitřní předpisy) jak ve vztahu ke klientovi, tak i k lékařům a dalším profesím.
- Mají propracován způsob řešení stížností na poskytovatele těchto služeb a disciplinární řád.
- Mají propracovaný systém vzdělávání, a to jak nových adeptů, tak stávajících poskytovatelů služeb.
- Mají zpracovány způsoby ověřování teoretických znalostí, schopností a ověřování praktických dovedností, tj. ověřování odborné způsobilosti k výkonu těchto služeb.

V zahraničí existuje mnoho organizací, z nichž jsou mnohé více specializované. Mnohé mají charakter charitativní organizace. Jejich zkušeností využívá ČEPES pro tvorbu vlastních metodik, kvalifikačních a hodnotících standardů.

Ve Švýcarsku působí např.: **Švýcarský svaz pro přírodní léčitelství (SVNH)**, který byl založen v roce 1983. V té době se situace ve Švýcarsku příliš nelišila od současné situace u nás. Od té doby však SVNH úspěšně prošel velkým rozvojem. V roce 1984 SVNH přijal kodex chování, závazný pro všechny členy. V roce 1985 byly přijaty směrnice, stanovující honoráře. V roce 1991 byla stanovena definice pracovního obsahu profese. Od roku 1992 byla zavedena pro praktikující členy zkouška osobnosti a od roku 1993 zkouška na ověření odborné způsobilosti z přírodního léčitelství podle stanovené metodiky.

V rámci „Kodexu chování pro léčitele v SVNH“ se např. léčitel zavazuje:

- že použije jen léčebné metody, které ovládá a jejichž účinky je schopen předvídat a nést za ně odpovědnost
- doporučí každému klientovi zůstat pod lékařskou kontrolou a uznává jeho vůli svobodně se rozhodovat o jemu vyhovujícím způsobu léčby
- dále se léčitel zavazuje k řadě služeb vůči pacientovi, absolvováním předepsaných zkoušek usiluje o pozvednutí prestiže profese u přírodních léčitelů a tím o dosažení lepšího uznání u úřadů, pojišťoven a veřejnosti.

V průběhu jednoho roku skládá odbornou zkoušku z teoretické části (anatomie, fyziologie, patologie a dalších odborných znalostí) a z praktické části, kdy ošetří dva klienty. SVNH zabezpečuje v současné době zkoušky z 25ti oborů.

Jako „přírodní léčitelé“ se označují osoby, které přispívají přirozenými léčebnými postupy, nebo podobnou činností k uzdravování a podpoře zdraví. Svým vzdě-

láním, chováním a volbou prostředků se liší významně od dnešní konvenční medicíny. Mohou být považovány za její významná doplnění.

Přírodní léčitelé mají také přesně stanoveno, jaká jsou omezení jejich činnosti

Ve Velké Británii je regulace doplňkového a „alternativního léčení“ velmi rozmanitá a stále se rozvíjí. Některé terapie jsou regulovány zákonem, některé orgánem samosprávy. V této souvislosti britské ministerstvo zdravotnictví zdůrazňuje, že v rámci každé profese „osoby praktikující alternativní léčení či produkty spojené s tímto typem léčení, podléhají široké škále zákonných a jiných kontrol“.

Obecná úprava alternativního léčitelství je daná ve Velké Británii např. Zákonem o zdraví a bezpečnosti při práci z r. 1974, Zákonem o zdravotně nezávadných potravinách z r. 1990, ustanoveními Zákona o obchodním značení z roku 1968 a Zákona o ochraně spotřebitele z roku 1987. Některé zákony, které se týkají specifických onemocnění (např. rakovina či venerické nemoci) zakazují osobám, které nejsou kvalifikovány jako zdravotničtí pracovníci, takové choroby léčit nebo v některých případech se jimi vůbec zabývat.

Řada organizací, které zastupují léčitele-terapeuty jsou registrovány jako dobročinné organizace, společnosti s ručením omezeným nebo jako obojí dohromady, a to podle zákonů o dobročinných a obchodních společnostech a podléhají ustanovením těchto zákonů.

Podle zákona o orgánech místní správy města Londýna z roku 1991 se při užívání nebytových prostor pro účely akupunktury, masáže a jiných zvláštních forem léčby vyžaduje oprávnění k výkonu této činnosti.

V soukromém sektoru existuje mezi terapeutem a klientem smluvní vztah, který je právně vymahatelný.

Dalším faktorem, který je v souvislosti s regulací alternativní medicíny ve Velké Británii nutno brát v úvahu, jsou požadavky **obyčejového práva**. Podle zásad obyčejového práva mají všechny osoby praktikující léčebnou činnost povinnost péče o své klienty. Obyčejové právo vychází ze základního principu, podle kterého si každý může vybrat formu léčebné činnosti, kterou požaduje.

Obyčejové právo ve Velké Británii umožňuje, že **každý může léčit nemocnou osobu, a to i když neprošel žádným druhem zdravotnického vzdělání**. Taková osoba však může léčit pouze za podmínky, že **léčená osoba poskytla výslovný souhlas** poté, co byla náležitě informována o všech okolnostech léčby (tzv. informovaný souhlas). Léčba bez takového souhlasu je trestným činem.

Uvedené osoby vykonávající toto právo se nesmějí prokazovat žádnými tituly chráněnými zákonem a nesmějí předepisovat léky, které jsou vedeny pouze jako léky na předpis. Tyto osoby mohou tedy **poskytovat léčebné poradenství a léčebnou činnost za podmínky, že se nejedná o léčení zákonem stanovených nemocí.**

Obecně řečeno, stávající regulace v oblasti alternativního a doplňkového léčení ve Velké Británii je na úrovni samosprávy značně fragmentovaná. V praxi dochází k takovým situacím, kdy jeden typ terapeutické disciplíny je regulován několika orgány, z nichž každý má jiné odborné a vzdělávací požadavky, jiné kodexy pro výkon dané činnosti a jiné procedurální požadavky pro případy stížností.

Ve Velké Británii působí např. několik tisíc léčitelů v „Národní federaci duchovních léčitelů“ (NFSH). ČEPES je s NFSH v přímém styku a snaží se plně využít její bohaté zkušeností s zřízením této organizace. Další prohlubování spolupráce ČEPES s NFSH brání současná situace v ČR, kdy ve vedení NFSH převládá názor, že v ČR existuje mnoho nejistot v tom, co je a co není dovoleno dělat v oboru psychoenergetických a léčitelských služeb.

Federace má přesně popsaná pravidla činnosti a chování členů a vlastních zaměstnanců, pověřených kontrolou činnosti (National Standards Officer).

Na základě výzvy společnosti EU Study „Distant Healing“, se sídlem v Schönbrunnu, se ČEPES zapojila od roku 2001 do realizace první **Evropské studie léčení na dálku**. Celá studie byla rozvržena zhruba na období 3 let. Byly do ní zapojeny univerzity v Německu, Švýcarsku, Velké Británii a Islandu. V projektu byli aktéry lékaři z několika klinik, kteří monitorovali před a po léčebném působení stavy pacientů. Poprvé v historii měla Evropská komise objektivně přispět k mezinárodnímu studiu léčení na dálku. Je to velmi významné, že se mezinárodní institut zajímal o duchovní léčbu a přál si v tomto směru provést důkladný průzkum. Po téměř roční přípravě se do projektu zapojilo několik set chronicky nemocných pacientů, u kterých selhala oficiální zdravotní péče. Všichni pacienti trpěli buď chronickým únavovým syndromem, nebo nějakým druhem alergie. S těmito pacienty pracovali léčitelé z více jak dvaceti evropských zemí.

Projekt byl garantován léčitelskou a lékařskou organizací v Bruselu. Účast léčitelů i biopraktiků z ČEPES v tomto projektu byla čestná, bez nároku na honorář

V mnoha zemích světa stále existuje zájem o využívání nekonvenčních způsobů léčby a služeb. Část lidstva se bez těchto služeb neobejde a nemá pro ně často ani adekvátní alternativu.

Z této situace vychází pravděpodobně doporučení Světové zdravotnické organizace v materiálu „Zdraví pro 21. století“, ve kterém v kapitole 6 nacházíme toto znění:

„V mnoha zemích roste zájem o využívání alternativních způsobů léčby a služeb. **Pojetí člověka jako komplexní osobnosti s právem svobodné volby uznává, toleruje, ale dokonce i vítá paralelní existenci alternativní léčebné činnosti a klasických metod.** I zde se však musí dodržovat etické normy, klienti musí být chráněni před zneužíváním. Veřejné prostředky by se proto v našich podmínkách měly využívat pouze na léčebné činnosti s vědecky prokázanými účinky.“

V řadě dalších zemí jsou obdobné organizace, které se v rámci legislativy aktivně zapojují do specializovaných činností. Např. v Rakousku působí v Linci „Institut pro duševní a přírodní léčbu“. Ve Francii se využívá radiestétů (proutkařů) při projektování sídlišť a zemědělských staveb.

Také na Slovensku působí Společnost pro alternativní medicínu a Výzkumný ústav živočišné výroby Nitra má pracoviště experimentální psychotroniky, které prosazuje poznatky proutkařů při výstavbě zemědělských staveb. Význam těchto opatření dokladují mj. i na zvýšení efektivity živočišné výroby.

Z celé řady poznatků o nekonvenčních metodách mimo EU bychom chtěli upozornit na situaci v USA a v Kanadě.

V USA zřídil Kongres v roce 1992 tzv. **Úřad pro alternativní lékařství**, který měl za úkol posuzovat alternativní metody a ty metody, které shledá účinnými, začlenit mezi metody uznané. Tento postup je otevřen změnám, které budou výrazem pokroku v lékařském výzkumu. V roce 1999 byl tento úřad rozšířen a přejmenován na **Národní centrum pro doplňkovou a alternativní medicínu**. Kongres na tuto činnost vyčlenil v roce 2000 68,4 milionů dolarů.

Také Poradní výbor pro otázky rozsahu zdravotního pojištění podává od roku 1998 doporučení Úřadu pro financování zdravotní péče, co vše by mělo být kryto ze zdravotního pojištění, včetně doporučení, zdali určité lékařské nástroje nebo terapie jsou rozumné a lékařsky nezbytné.

Je nutno poznamenat, že **v USA má každý jednotlivý stát federace svůj zákon, který upravuje, jaký typ léčebné procedury je lékař oprávněn praktikovat.**

V Kanadě, po několika letech diskusí, přijala v roce 2000 provincie Ontario novelu zákona o léčebné činnosti, do kterého doplnila nový paragraf týkající se alternativního léčení, nazvaný „netradiční praktiky“. V zákonu je napsáno, že „Člen (rozumí se člen Kolegia lékařů a chirurgů státu Ontario) nesmí být shledán vinným z profesionálního přestupku nebo nekompetentnosti, podle čl. 51 nebo 52 zákona o procedurálních otázkách zdravotnických profesí, pouze z toho důvodu, že člen praktikuje terapii, která je netradiční nebo která se odchyluje od převládající lékařské praxe. To platí pouze za podmínky, že zde nejsou důkazy, které by prokázaly, že taková terapie představuje pro zdraví pacienta větší riziko, než tradiční nebo převládající praxe. 2000, č. 28, s. 1“.

Přijetí této novely nicméně není považováno ze strany poskytovatele alternativních metod za dostačující řešení, neboť alternativní léčení není i nadále kryto plánem zdravotního pojištění provincie.

V roce 2004 vedení České psychoenergetické společnosti obdrželo z Polska dopis, ve kterém byla nabízená spolupráce. Dopis byl podepsán prezidentem **Federace společnosti radiestétů (dále Federace)** Ing. Aleksandrem Kaczmarkem a prezidentem Polského svazu řemesel (dále PSŘ) panem Jerzy Bartnikiem. V dopise byla též zmínka o tom, že **Federace zastřešuje společnosti bioenergoterapeutů, radiestétů, psychotroniků**, a že existuje déle jak 30 let.

Protože se jedná o organizaci sdružující bioenergoterapeuty (léčitelé) a radiestéty (proutkaře), což odpovídá složení ČEPES, rozhodlo se vedení ČEPES o získání co největšího počtu informací o Federaci a PSŘ zvláště potom, co jsme zjistili, že Federace je součástí PSŘ a činnosti jak bioenergoterapeutů, tak telestétů, jsou považovány za řemeslo.

Bylo to především **Ministerstvo Edukacji Narodowej i Sportu (dále MENS), Ministerstvo Pracy i Polityki Społecznej (dále MPPS)** a Svaz polských řemesel, kdo svými usneseními zakotvenými v zákonech ovlivnila činnost bioenergoterapeutů a radiestétů.

MENS sice svým usnesením z 8.5.2004 nezařazuje bioenergoterapeuty a ani radiestéty do školské výuky, ale svým usnesením z 4.12.2003 řeší přezkušování těchto profesí v rámci zkušebních komisí řemeslnických komor.

MPPS svým rozhodnutím z 10.12.2002 provedlo novou klasifikaci povolání, ve které je třída 5 (Pracovníci osobních služeb a ochrany). Z podtřídy 5. 1. (Pracovníci osobních služeb a ochrany) byla vyčleněna skupina s označením „Ostatní pracovníci služeb“, do které spadá skupina označena 5144 Psychotronicy. A v této skupině nacházíme klasifikaci povolání bioenergoterapeut (514402) a klasifikaci povolání radiestét (514404).

Správa PSŘ v Polsku svým usnesením ze dne 8.3.2004 stanovila pro každé povolání standardy pro zkoušky v řemeslnických komorách. PSŘ tyto standardy stanoví na základě zákona ze dne 27.6.2003. Řemeslnické komory jsou oprávněny ustanovit zkušební komise pro zkoušky na tovaryše nebo mistry příslušného oboru.

Při diskusi o charakteristice bioenergoterapeuta, bylo sděleno, že se jedná o jednu skupinu léčitelů pracujících stanoveným způsobem, a že do této skupiny nepatří další léčitelé, včetně těch, kteří pracují s energiemi jinak – např.: REIKI. Odhaduje se, že v Polsku je na 70.000 léčitelů, ale počet bioenergoterapeutů nepřesahuje několik stovek. Takže většina léčitelů v Polsku nepodléhá řízení řemeslnických komor.

Poznatky o partnerských společnostech o jejich organizaci, o činnostech a právní úpravě v zahraničí budeme postupně rozšiřovat a doplňovat.

2. TECHNICKÉ INFORMACE Z OBORU

2.1. TECHNICKÉ POŽADAVKY

Musíme konstatovat, že situace v oboru je velmi specifická. Dosud totiž neexistuje přístroj (a na veřejnosti prodejný) k měření „energií“, kterými biopraktik působí na klienta.

Co je však možné zjišťovat jsou změny, které nastanou u klienta po působení biopraktika. Tuto schopnost má v menší či větší míře každý člověk. Avšak u biopraktika má být průkazná.

Vliv biopraktiků na klienty jsme v našich podmínkách prokázali např. při výzkumu tzv. syndromu chronické únavy. Vybraní biopraktici byli schopni příznivě ovlivňovat zdravotní stav klientů, což potvrzovala měření přístroje Segment – elektrograf, používaný při tomto výzkumu. Přístrojem se měřila změna kožního odporu snímaná na osmi místech lidského těla.

Podle výrobců zdravotních přístrojů, používaných při kontrolních šetřeních se jedná - při působení biopraktiků - o fyzické a psychické harmonizování klientů. Veřejné zdravotnictví tyto přístroje nepoužívá. Používá především přístroje ke zjišťování orgánových změn. V zahraničí jsou však vyráběny přístroje, které měří změny některých biologických faktorů, např. elektrických potenciálů v určitých místech lidského těla. Soukromí lékaři a soukromá zdravotnická zařízení pro regeneraci je používají velice často.

Z těchto přístrojů jsou to nejčastěji Vohlův přístroj a nebo tzv. BICOM. Americká Princetonská universita je autorem ideového návrhu přístroje MARS III, který je specializován na indikování disharmonie lidského těla. Přístroj slouží také k obnově harmonie některých částí a nebo celého lidského těla, ale i k ověřování psychoenergetických schopností biopraktika.

Filosofie těchto přístrojů je zaměřena na zjišťování úrovně energetické harmonie, vlastně disharmonie člověka. Přitom vychází z poznatků a zkušeností východní medicíny. Těchto přístrojů je využíváno nejen k diagnostikování, ale v mnoha případech i k terapii. Dalo by se říci, že tyto přístroje mohou nahradit biopraktika. Zvláště po zjištění, že naměřené hodnoty po terapeutickém působení přístroje jsou velice podobné hodnotám naměřeným po působení biopraktikem. Přesto odeznění (další vývoj) po působení biopraktika je odlišné, a proto je nutno konstatovat, že dobrého biopraktika nelze nahradit přístrojem. Na druhou stranu je třeba brát v úvahu i výhody přístroje (stálost výkonu oproti možným výkyvům působení biopraktika) a proto je třeba počítat s tím, že počet těchto přístrojů bude v nekonvenčních způsobech podpory zdravotní péče narůstat

2.2.. INFORMACE O SOUČASNÉM I BUDOUCÍM STAVU PROKÁZÁNÍ ZPŮSOBILOSTI PRO VÝKON

Současné podnikání biopraktika nevyžaduje prokazování odborné způsobilosti pro výkon profese v tomto oboru a není schválen systém ověřování této odborné způsobilosti a vydávání certifikátů. ČEPES považuje tento stav v České republice za nevhodný a usiluje o prosazení systému vzdělávání a schváleného způsobu ověřování odborné způsobilosti zkouškou, aby bylo možné oddělit schopné biopraktiky

od falešných. Opírá se při tom i o zkušenosti obdobných společností, působících v zemích EU.

V současné době při ověřování znalostí a schopností biopraktiků a do budoucna i proutkařů a diagnostiků geo- a antropoanomálií budeme postupovat podle zákona 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změnách některých zákonů (dále jen zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) a schválených kvalifikačních a hodnotících standardů.

V oboru „psychoenergetika“ není problém vytvořit postupy, které by ověřovaly znalosti biopraktika, nebo proutkaře. Problémy spočívají v prokazování schopností. Přesto považujeme za ověřené, že je možno prokazovat odbornou způsobilost biopraktika několika způsoby :

1. Spoluprací biopraktika s lékařem u případů, kdy se nemocný obrací o pomoc k biopraktikovi a jedná se o závažné onemocnění, které současná medicína neřeší nebo její řešení jsou často problematická. V těchto případech většinou nepomůže jedno působení a ani okamžité přístrojové, nebo laboratorní vyšetření nepotvrdí okamžité zlepšení organismu. A protože se jedná o dlouhodobé působení biopraktika, může lékař nejlépe posoudit, jakou úlohu při zlepšování zdravotního stavu mělo působení biopraktika. Tyto skutečnosti byly ověřeny při výzkumném úkolu „Ovlivňování nemocných s diagnózou syndromu chronické únavy“, který trval jeden a půl roku a kdy ověřování stavu nemocných posuzovala lékařka – neuroložka.
2. Technickými zařízeními – tento předpoklad je založen na skutečnosti, že nemůžeme sice měřit žádné síly, nebo energie, kterými biopraktik ovlivňuje klienta, ale můžeme měřit změny některých biologických faktorů u klienta. Za nejvhodnější se jeví měřit změny elektrického potenciálu. Pro okamžité zjištění změn zdravotního stavu pacienta je nejvhodnější měřit stav pacienta bezprostředně před a po působení biopraktika. Tento způsob byl využit při výběru biopraktiků pro výzkumný úkol.
3. Potvrzení klientů – pokud nemůžeme použít předchozích způsobů, můžeme využít sdělení pacienta o výsledku působení biopraktika po skončení jeho působení. Protože se jedná o osobní pocit a hodnocení, nutno od biopraktika vyžádat několik podobných hodnocení. Pravdivost údajů může být posílena vystavením lékařského posudku.

Tyto postupy možno využít při psychoenergetických působeních biopraktika.

V současné době usilujeme o získání informací o způsobech potvrzení schopností biopraktiků v jiných organizacích nejen u nás, ale i v zahraničí.

Ověřování schopností proutkařů může být snadnější, ovšem za předpokladu dodržení některých předpokladů. Tím hlavním je odborná znalost problému, který chce proutkař pomocí virgule, proutku nebo kyvadla řešit – např. hydrogeolog-sensibil má velký předpoklad správně nacházet vodní zdroje. I zde však platí zásada, že psychoenergetická zjištění mají být ověřována jinými metodami – např. ověřovacími vrty nebo některými geofyzikálními metodami.

Upozorňujeme na zkušenost, že proutkaři, kteří se zaměřují na zjišťování údajů v omezeném počtu oborů a ve kterém dosáhli školského vzdělání, mívají lepší výsledky než ti, kteří jsou přesvědčeni o své schopnosti, že pomocí virgule, proutku nebo kyvadla mohou řešit problémy z mnoha nebo dokonce ze všech oborů.

2.3. PLATNÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA PODNIKÁNÍ V OBORU V ČESKÉ REPUBLICCE

Před rokem 1990 neexistovala právní norma, která by umožňovala podnikání poskytovatelům psychoenergetických služeb a léčitelům. Teprve po roce 1989, kdy začala platit zásada „**co není zakázáno je povoleno**“ mohli začít podnikat. V letech 1990 – 1991 připravila Občanská demokratická aliance návrh zákona „O vzniku České asociace odborného léčitelství“.

Tento návrh zákona nebyl v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR pro procedurální nedostatky projednáván. V letech 1993 až 1995 se vypracovával další návrh zákona České národní rady o výkonu povolání odborných léčitelů a o České komoře odborných léčitelů, který byl projednáván s některými poslanci. Poslanci však koncem roku místo navrhované právní úpravy přijali novelu živnostenského zákona, který se ode dne nabytí účinnosti 1.1.1996 vztahoval i na léčitele a poskytovatele psychoenergetických služeb jako činnost volnou. Takto bylo podnikání těchto osob podle tohoto zákona upraveno až do 28.2.2001. Tehdy, na základě novely živnostenského zákona byli léčitelé vyřazeni z působnosti zákona. Přesto mnoho léčitelských a psychoenergetických služeb a činností (poradenství) se uskutečňuje i dnes jako živnost volná (nařízení vlády s účinností od 1.1.2001) s tím, že tito podni-

katelé mohou být na živnostenském úřadě při ohlašování živnosti upozorněni na případný postih, pokud by poskytovali zdravotní péči.

Do budoucna však poskytování těchto služeb mohou ovlivnit návrhy dalších zákonů, popř. novel stávajících právních předpisů, zejména zákony, týkající se zdravotnictví. Především se to bude týkat zákona č. 20/1966 Sb, o péči o zdraví lidu, ve znění pozdějších předpisů.

2.4. PRÁVNÍ PŘEDPISY

Základním zákonem, podle kterého mohou poskytovatelé psychoenergetických služeb a léčitelé v současné době podnikat je zákon 586/1992 Sb. o daních z příjmu.

Činnost těchto podnikatelů lze rovněž posuzovat jako vykonávání jiné samostatné výdělečné činnosti, která není ani živností ani podnikáním podle zvláštních předpisů.

Vykonává-li občan tuto jinou samostatně výdělečnou činnost a má z ní příjmy, vznikají mu povinnosti dané **zákonem ČNR č. 337/1992 Sb. o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů a ze zákona ČNR č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu ve znění pozdějších předpisů**. Tyto příjmy jsou předmětem daně z příjmu fyzických osob podle § 3 odst. 1 písm. b), zákon č. 586/1992 Sb. Bližší specifikace těchto příjmů upravena v ustanovení § 7 odst. 2 písm. b) zákona č. 586/1992 Sb, : „příjmy z výkonu nezávislého povolání, které není živností ani povoláním podle zvláštních předpisů“.

Pokud začne občan provozovat jinou samostatnou výdělečnou činnost, tj. například léčitelství (dále léčitel) a má z výkonu této činnosti příjem, je povinen podle ustanovení § 33 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb. podat do třiceti dnů přihlášku k registraci u místně příslušného správce daně. Po provedení registrace vydá tento orgán žadateli **osvědčení o registraci**. Lhůta pro podání přihlášky k registraci začne běžet následující den po dni, kdy začne léčitel provozovat tuto jinou samostatně výdělečnou činnost.

Vedle přihlášky k registraci má dále léčitel podle § 33 odst. 2 citovaného zákona **povinnost oznámit správci daně opět do třiceti dnů ode dne výkonu činnosti**

nebo ode dne pobírání příjmu za ni skutečnost, že vykonává tuto činnost, nebo, že pobírá příjmy podrobené dani. Obsah této registrační a oznamovací povinnosti je podrobně upraven v § 33 odst. 6 citovaného zákona.

Přidělením daňového identifikačního čísla je občan oprávněn tuto činnost vykonávat a musí plnit všechny povinnosti, které mají ostatní podnikající fyzické osoby, které podnikají na základě jiných právních titulů. V případě, že by některý finanční úřad odmítl provést výše uvedenou registraci, lze se obrátit na jeho nadřízený orgán, kterým je Ministerstvo financí České republiky.

Pokud fyzická osoba provádí samostatně výdělečnou činnost a má z ní příjmy, jsou tyto předmětem daně z příjmu. Z toho vyplývá, že tato fyzická osoba musí vést účetní evidenci, což pro řadu podnikatelů je nepříjemná záležitost. Usnadnění v této oblasti poskytuje zákon o daních z příjmu v § 7 odst. 9, kterým se nabízí poplatníkům možnost uplatnit výdaje procentem z příjmu místo prokazování výdajů jednotlivými doklady.

Ve snaze zjednodušit drobným podnikatelům určení daňové povinnosti byla do zákona o daních z příjmů v minulosti zapracována úprava daně stanovené paušální částkou. Podmínkou je, že poplatník provozuje podnikatelskou činnost bez zaměstnanců a jeho roční příjmy nepřesahují částku 1 milion Kč.

Od 1.1.2004 byl do zákona o daních z příjmu zaveden nový nástroj ke stanovení daňové povinnosti a to minimální základ daně.

Od 1.1.2004 došlo k poměrně zásadní změně v otázce vedení účetnictví u fyzických osob. Jednoduché účetnictví, před 1.1.2004 upravené zákonem č.563/1992 Sb., bylo z tohoto zákona bez náhrady vyjmuto. Současně s touto změnou byl do zákona o daních z příjmu zapracován § 7b, který upravuje vedení daňové evidence. V této souvislosti je třeba poznamenat, že daňová evidence v zásadě vychází z jednoduchého účetnictví a není tudíž novou povinností.

2.5. EKOLOGICKÉ STANDARDY PRO PODNIKÁNÍ V OBORU

Podnikání poskytovatelů psychoenergetických služeb nenarušuje ekologické prostředí, ve kterém pracují.

Naopak proutkař a diagnostik geo- a antropanomálií může být využíván k rychlému informativnímu zjišťování ekologického poškození krajiny nebo prostředí.

Může se jednat i získávání informací o hrozícím nebezpečí (sesuvy, protržení hrází, závaly atd.) nebo zmirňování ekologických škod při stavebních pracích.

Ekologické standardy v této oblasti nejsou zatím rozvinuté. ČEPES si ale uvědomuje, že s rozvojem živností bude i zde nutné ekologické aspekty pečlivě detekovat a je také využívat.

Hodně blízko k této problematice mají telestéti, kteří se často pohybují v terénu a pomáhají s vyhledáváním vodních zdrojů, nebezpečných zlomů či záření. Některé aplikace sledují např. ochranu lesa, boj se škůdci v zemědělství a v lesním hospodářství. Také hledají možnosti větší ochrany obyvatelstva proti vlivu některých podzemních zón, záření apod.

2.6. BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANA ZDRAVÍ V OBORU

Pokud biopraktik používá při své činnosti pracovní pomůcky, elektrické spotřebiče či jiné zařízení, musí se řídit ustanoveními zákona č. 22/97 Sb.o technických požadavcích na výrobky ve znění pozdějších předpisů, který byl upraven ve smyslu koncepce směrnic Evropské unie.

Obecně z tohoto zákona platí, že

- za bezpečnost zařízení v okamžiku jeho uvedení na trh je odpovědný jeho výrobce nebo distributor
- po uvedení zařízení do provozu zůstává na výrobcí pouze odpovědnost za případné škody způsobené vadným výrobkem. Za bezpečnost již provozovaných zařízení nese odpovědnost provozovatel.

Doporučení:

Nikdy nenakupujte prostředky, ke kterým nebyl vydán certifikát o posouzení shody, kterým se deklaruje bezpečnost výrobku a shoda s našimi předpisy a normami pro použití v naší zemi.

Biopraktik při své práci může přijít do styku s nemocnými a proto sám musí pečlivě dbát o své zdraví, hygienu a psychickou pohodu. Současně si musí uvědomovat, že nesmí přepínat svoje síly a musí věnovat patřičnou péči regeneraci svého fyzického těla i psychického zdraví. Nedoporučuje se poskytovat psychoenergetické služby, pokud je sám nemocen.

Musí při své činnosti dodržovat ustanovení zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví ve znění pozdějších předpisů. Obecně lze jeho činnost zařadit do tzv. „**činností epidemiologicky závažných**“, mezi které spadá podle § 19 odst. 1 tohoto zákona i poskytování regeneračních nebo rekondičních služeb provozování živnosti, ve které se používají k péči o tělo speciální přístroje.

Fyzické osoby vykonávající činnosti epidemiologicky závažné musí mít:

- **zdravotní průkaz** (vydává praktický lékař nebo zdravotnické zařízení vykonávající závodní preventivní péči)
- **znalosti** nutné k ochraně veřejného zdraví (rozsah znalostí nutných k ochraně veřejného zdraví upravuje příloha č. 3 vyhlášky č. 490/2000 Sb.)

Znalosti obecně jsou:

- a) požadavky na zdraví osob vykonávající příslušnou činnost
- b) základní hygienické zásady při práci
- c) základy desinfekce a sterilizace
- d) kožní nákazy (základní znalosti o jejich epidemiologiích a prevenci)
- e) zacházení s prádlem a jeho ukládání
- f) pohlavní nákazy (základní znalosti o jejich epidemiologiích a prevenci)

Ověření znalostí nutných k ochraně veřejného zdraví je předmětem zkoušky, která sestává pouze z ústní části. Zásady provozní a osobní hygieny řeší § 51 odst.1. vyhlášky 137/2004 Sb.

Obecně platné zákazy pro biopraktika:

- nesmí provádět lékařskou diagnózu, pokud k ní nemá lékařskou kvalifikaci
- nesmí klienta zrazovat před lékařským nebo jiným druhem ošetření
- užívat manipulační nebo jiné techniky, pokud k tomu nemá kvalifikaci
- provádět úkony, při nichž dochází k narušení integrity pokožky klienta
- pokud nabízí produkty z přírodních zdrojů, musí být schváleny Státním zdravotním ústavem a MZ ČR.

2.7. POŽÁRNÍ OCHRANA V OBORU

Platné právní předpisy, ve kterých jsou upraveny povinnosti:

zák. č. 133/1985 Sb. o požární ochraně ve znění pozdějších předpisů

Vyhláška č. 246/2001 Sb. o obnovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního dozoru – vyhláška o požární prevenci

zák. č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů (stavební zákon). Vyhláška č. 499/2006 Sb., o dokumentaci staveb (její Přílha č. 1, č. 2 a č. 5). k provádění některých ustanovení stavebního zákona.

2.8. VLIV VSTUPU ČESKÉ REPUBLIKY DO EU NA VÝVOJ OBORU

Vstup ČR do EU umožnil osobám, které se u nás zajímají o obor, získávat v oboru řadu odborných poznatků a kontaktů, které pomohou lépe vyprofilovat obor, jeho působnost a možnosti spolupráce s odbornými pracovišti v zahraničí. Zahraniční zkušenosti nás upozorňují na to, že do tohoto oboru v ČR je potřebné vnést určitý řád, který bude mít vliv i na omezení činnosti nereseriových podnikatelů v tomto oboru. Významné jsou také poznatky ze zemí, kde je tento obor respektován a rovněž upraven v právních předpisech, zejména oblast dalšího vzdělávání a ověřování odborné způsobilosti poskytovat služby (certifikace). Zejména vítáme další náměty a zkušenosti o uplatňování kvalifikačních požadavků a certifikace podnikatelů.

Je nutné také počítat se zvýšením konkurenčních vlivů zejména mezi zájmy farmaceutického průmyslu a uplatňováním dalších metod nekonvenční medicíny. Dá se totiž očekávat, že aplikace a služby našeho oboru mohou být levnější a snadněji použitelné v řadě chudých zemí světa, kde mají široké pole uplatnění v péči o obyvatelstvo.

Je velmi pravděpodobné, že se v ČR zvýší také aktivita odpůrců nekonvenční medicíny a jí používaných praktik. Je to logické, ale budeme usilovat, aby vzniklá situace vyústila v konstruktivní dialog a praktické a v praxi využitelné závěry. Nekonvenční medicína a služby našeho oboru mají možnost získat v České republice mnohem větší vážnosti.

Určité předpoklady pro úspěšný rozvoj podnikání v oborech nekonvenční medicíny vytváří také **Evropská charta pro malé podniky** přijatá a vzápětí schválená Radou pro všeobecné záležitosti v červnu 2000. Charta mimo jiné konstatuje, že se uznává podnikání jako hodnota a produktivní životní dovednost na všech úrovních

odpovědnosti. Charta také uvádí závazek podporovat inovativnost a podnikavost, které umožní evropskému podnikání reagovat na nové výzvy, ale také usnadnit přístup ke špičkovému výzkumu a technologiím. Toto jsou cíle, které plně podporujeme a jsou v souladu se základními cíli veřejné politiky.

3. PRAKTICKÉ RADY Z OBORU

3.1. PRAKTICKÁ PRAVIDLA PRO CHOVÁNÍ A JEDNÁNÍ ČESKÝCH PODNIKATELŮ V OBORU

Metodické pokyny pro biopraktiky – členy ČEPES

Úvodem.

ČEPES je registrované občanské sdružení a proto jeho členové musí dodržovat zákonná ustanovení o občanských sdruženích, ale i vnitřní předpisy tohoto o.s. (např. metodické pokyny) vydané na jejich základě a v jejich rámci.

Členové ČEPES – poskytovatelé psychoenergetických služeb musí ve své činnosti dbát zejména ustanovení trestního a občanského práva. V případě okolností, které nejsou uvedeny v „**Metodických pokynech**“ vydaných ČEPES a kdy poskytovatel služeb má pochybnosti o správnosti svého počínání, měl by kontaktovat vedení ČEPES. Je nezbytné, aby poskytovatelé služeb dodržovali platné právní předpisy, které se vztahují k jejich praxi, a nezáleží na tom, zda se služba poskytuje za úplatu nebo zdarma.

Pokud služby jsou poskytovány za úplatu, je vedeno účetnictví na základě platných právních předpisů a vydaných směrnic. Pokud jsou poskytovány v rámci charity a poskytovatel obdrží za službu peníze, po odečtení nákladů odevzdá zbylé peníze organizaci.

K zajištění jednotného postupu při psychoenergetickém působení biopraktiků - členů ČEPES byly schváleny níže uvedené metodické pokyny, které jsou pro členy ČEPES závazné.

METODICKÉ POKYNY PRO BIOPRAKTIKY

Článek 1

ZÁSADY PSYCHOENERGETICKÉHO PŮSOBNÍ BIOPRAKTIKA NA KLIENTY

Podstatou psychoenergetického působení na klienta je **obnovení harmonie jeho těla, mysli a duše**. Jedná se o přírodní, neinvazní působení na klienta, jehož smyslem je podpora jeho samoléčebných mechanismů, které mají vést k obnovení celkové jeho harmonie, a které je možno rozdělit na:

- **kontaktní**, kdy klient je přítomen. Při tomto působení může klient sedět nebo ležet a biopraktik může pokládat ruce na klienta anebo působit bez přímého dotyku na tělo klienta,
- **na dálku**, které se provádí v nepřítomnosti klienta, kdy biopraktik psychickým napojením na nepřítomného pomáhá k rozvíjení jeho samoléčebných mechanismů.

Psychoenergetické působení biopraktika patří mezi prostředky podpůrné léčebné péče, kdy jeho schopností je využíváno k posílení fyzických, psychických a mnohdy duchovních sil nemocného anebo ke zjišťování energetické nedostatečnosti organismu i jednotlivých orgánů. Psychoenergetické působení je zařazeno do kategorie psychických jevů, které reálně existují, jak dokazuje historie lidstva. Dosud není znám žádný měřicí a dostupný přístroj k měření energií, kterých je využíváno buď k působení anebo zjišťování energetické nedostatečnosti. Co je však možno zjišťovat, jsou změny, které nastanou u klienta po působení biopraktika.

Působení patří k jevům, kdy dochází k výměně (interakci) energie biopraktika a klienta. Samozřejmě, že tuto schopnost v menší či větší míře má každý člověk. Avšak u biopraktika musí být průkazná. V této souvislosti je nutno podotknout, že schopnosti a zkušenosti začínajícího biopraktika bývají menší než zkušeného, který praktikuje psychoenergetické působení již řadu let.

Článek 2

Morální kodex biopraktika – synergetika

Biopraktik – synergetik se zavazuje při výkonu své činnosti, že

- v rámci svých lidských možností a schopností poskytne pomoc těm, kteří o ní žádají a to se soucítěním a porozuměním bez ohledu na rasu, vyznání či původ.

- bude starostlivě pečovat o každého klienta a snažit se o to, aby se stal zdrojem pohody a lásky
- rozhodně neslibuje okamžitou úlevu od všech problémů a potíží
- sexuální vztahy s klientem při poskytování služeb jsou pro něho nepřípustné
- službu bude poskytovat poctivě, bude dodržovat zákony ČR, zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se při jednání s klientem dozví: pokud nejsou v rozporu s platnými zákony
- na klienty nebude vyvíjet žádný nátlak pro další návštěvy
- pokud za pomoc bere úplatu, dohodne se s klientem o výši platby předem a také o tom, co za tu platbu poskytne
- vystříhá se všeho, co by mohlo klienta vést k opomíjení nebo odkládání lékařských konzultací, léčby nebo k jejímu přerušení či ukončení.

Článek 3

Základní standardy působení biopraktika

Místo psychoenergetického působení může být v podstatě kdekoliv, kde jsou oboustranně vhodné a klidné podmínky pro činnost a psychickou uvolněnost klienta. Pokud biopraktik poskytuje služby za úplatu, je povinen mít v místě působení a pro klienta na viditelném místě **osvědčení o povolení činnosti** (opis Živnostenského listu nebo organizace potvrzující jeho oprávněnost poskytovat tyto služby).

Odpovědnost biopraktika

Biopraktik je osobně zodpovědný za výsledky své činnosti a pracuje vždy tak, aby pacientovi neuškodil, ale naopak pomáhal při obnově jeho zdraví a získával důvěru veřejnosti pro tento druh pomoci. První působení má začínat jeho popisem. Při dalších může být od popisů upuštěno. Pokud klient je opačného pohlaví a biopraktik působí přikládáním rukou, měl by biopraktik zapsat do záznamu o tomto způsobu působení souhlas klienta. Působení na dálku se zásadně provádí se svolením klienta, pokud se nejedná o výjimečné případy.

Článek 4

Povinnosti biopraktika při poskytování služeb

- zajistit, aby při poskytování služby žádným způsobem nepoškodil zájmy, stav a bezpečnost klienta
- nepřeceňovat svoje schopnosti a dokázat uznat omezení úrovně svých znalostí a schopností
- při poskytování služby s klientem dokázat otevřeně pracovat nejen s ním samotným, ale i s jeho rodinou a případně i s dalšími zdravotnickými i nezdravotnickými pracovníky jiných profesí
- nevyužívat a nezneužívat ke svému prospěchu vztahu vzniklého s klientem
- veškeré důvěrné informace, které získá při jednání s klientem, sdělovat třetí osobě pouze s jeho souhlasem
- posilovat v klientovi víru v jeho vlastní regenerační mechanismus
- respektovat náboženské, duchovní a osobní názory klienta včetně způsobu, jak si přeje řešit své fyzické i psychické problémy
- být vnímavý k tomu, co si myslí klient a volit vhodná slova, pokud se rozhodne sdělit svoje získané poznatky o stavu klienta
- zjistit, jaké lékařské rady dostal klient. Jestliže trpí vážnou chorobou a nebyl u lékaře, biopraktik by mu měl poradit, aby tak učinil. Tuto radu by si měl biopraktik pro svou ochranu zaznamenat a nechat potvrdit klientem, protože klient nemusí (kromě nemocí stanovených zákonem) vyhledat nebo podstoupit lékařské ošetření.
- vést si záznamy o svém jednání s klientem, zejména data návštěv a poznámek o jím poskytnutých radách
- být opatrný ve svých sděleních, a nevytvářet u klienta s vážnými problémy falešné naděje na jejich rychlé odstranění
- některé choroby klienta ovlivňovat pouze za spolupráce s lékařem (např. nemoci podléhající ohlašovací povinnosti)
- dodržovat zákony, které ovlivňují svými nařízeními podpůrné služby poskytované biopraktikem (hygienické, choroby podléhající oznamovací povinnosti atd.).

Biopraktik nesmí:

- provádět zdravotní diagnózu, pokud k ní nemá lékařskou kvalifikaci

- zrazovat před zdravotní péčí nebo jiným druhem ošetření
- užívat manipulační nebo jiné techniky, pokud k tomu nemá kvalifikaci a odbornou způsobilost
- nabízet psychickou chirurgii jako součást léčení duchem, při které dochází k narušení integrity pokožky klienta.

Doporučení pro jednání biopraktika

V chování biopraktika nesmí být nic, co by mohlo být považováno za obtěžování.

Biopraktik má zachovávat opatrnost při působení na klienta, který je psychicky labilní, trpí halucinacemi, projevuje závislost na drogách nebo alkoholu, bývá depresivní nebo má sklony k nepřičetným činům. V takových případech se doporučuje přítomnost další osoby.

Při působení nemá požadovat odložení jiného oblečení kromě kabátu a obuvi.

Po skončení působení by si měl ověřit, zda se klient cítí dobře a je ve stavu plného vědomí.

Pokud působení probíhá na veřejnosti, musí se to dít se svolením klienta při svědeckém ověření.

Pokud má biopraktik oprávnění k samostatnému působení, může poskytovat svoje služby i v soukromí.

Z každého působení si biopraktik vede záznamy, které obsahují pouze fakta. Obzvláštní péči nutno věnovat doporučením, která souvisí s danými radami, upozorněním na nezanedbávání lékařské péče, pokud se tak jeví biopraktikovi anebo to vyplývá ze zákona.

Článek 5

Spolupráce biopraktika s lékaři a dalšími odbornými pracovníky

1. Biopraktik je povinen si stále uvědomovat, že poskytuje klientům službu, která může být doplňkem zdravotní péče, ne její alternativou. Biopraktik by si měl vážit práce lékařů i jiných zdravotnických pracovníků a pokud možno s nimi spolupracovat (neodmítají-li tuto spolupráci). V této souvislosti:

2. Biopraktik by se měl zeptat klienta, zda projednal svůj zdravotní stav s lékařem. Je nutno si uvědomit, že lékař je za pacienta právně odpovědný.
3. Biopraktik nesmí rušit pokyny a postupy lékaře. Kromě volně prodejných, tj. v souladu s platnými právními předpisy schválených přípravků, zdravotnických doplňků stravy a léků, nesmí biopraktik žádné jiné doporučovat.
4. Biopraktik nesmí radami ovlivňovat výběr určitých druhů léčby nebo užívání léků. Toto musí ponechat na rozhodnutí pacienta.
5. Pokud se biopraktik obává při zjištění orgánové nedostatečnosti dalších zdravotních komplikací, měl by doporučit klientovi návštěvu u odborného lékaře a tuto skutečnost poznamenat ve svých záznamech.

Biopraktik v nemocnici

1. Pokud je nemocný klient hospitalizován ve zdravotnickém zařízení a žádá o služby biopraktika, případně o ně žádají jeho rodinní příslušníci či zástupci, měl by k tomu získat povolení od odpovědného pracovníka zdravotnického zařízení (např. ošetřujícího lékaře). Pokud pacient toto povolení nezíská, může biopraktik poskytovat psychoenergetické služby pouze na dálku.
2. Biopraktik by svým chováním neměl v nemocnici vzbuzovat pozornost a narušovat léčebný režim.
3. Působení biopraktika má probíhat v klidu a mělo by se omezit pouze na kontaktní působení.
4. Pokud další pacienti požadují pomoc, může se tato uskutečnit po dalším povolení odpovědného pracovníka zdravotního zařízení.
5. Je důležité, aby biopraktici podporovali a posilovali víru klienta v nemocniční léčbu a stanovené postupy.

Pomoc zvířatům

1. Veterinární léčba je definována jako diagnostikování zranění a onemocnění zvířat, provádění vyšetření k určení diagnózy, poradenství a léčení.

2. Pomoc zvířeti působením biopraktika spočívá v kontaktním působení, působením na dálku. Za léčení zvířete odpovídá majitel. Pokud majitel žádá o pomoc biopraktika, tento by měl být ujistěn majitelem, že zvíře je v léčebné péči veterináře. Pokud není a majitel pomoc vyžaduje, biopraktik si tuto skutečnost má nechat potvrdit ve svých záznamech.
3. Zásah biopraktika bez jakýchkoli omezení je povolen v případě ohrožení života zvířete nebo když se jedná o úlevu od bolesti.

Biopraktik a používání dalších postupů

Biopraktik při svém působení používá především postupů schválených organizací ČEPES. Může používat i další, pokud s nimi klient souhlasí. Pokud by během těchto postupů došlo k poškození klienta, a tento by si stěžoval, organizace projednává případ v rámci disciplinárního řízení se členem. Samotnou stížnost přenechává občansko právnímu jednání.

Dodržování mlčenlivosti

Některé zákony a vyhlášky se zabývají dodržováním mlčenlivosti a ochranou dat klientů ve vztahu k aktivitám biopraktika. V současné době se jedná o „Zákon o ochraně osobních dat“ a vyhlášku o přístupu ke zdravotním a lékařským zprávám. Pokud lékař sdělí informace o pacientovi praktikovi, nesmí biopraktik tyto informace sdělovat dále bez svolení pacienta.

Mlčenlivost může být narušena v případě, pokud se působení biopraktika a jeho průběh stane součástí soudního případu a biopraktik u soudu vystupuje jako svědek. Pokud soud požaduje poznámky a pacientovy záznamy, biopraktik je povinen předložit originály.

Souhlas s působením

Je zakázáno působit na klienta bez jeho souhlasu. Porušení tohoto nařízení může za určitých okolností podléhat trestnímu nebo občanskému právu.

Pokud klient nemůže požádat o pomoc osobně (klient je v bezvědomí nebo není k dosažení), žádost biopraktikovi předávají zástupci klienta (většinou členové rodiny). Biopraktik může zasáhnout bez svolení pouze v ohrožení života klienta.

Za osoby mladší 18ti let dávají souhlas v souladu s platnými právními předpisy jejich zákonní zástupci.

Přenosné a infekční choroby

Je nezákonné ovlivňovat kontaktním způsobem za úplatu i zadarmo venerické choroby (syfilis, kapavku, atd.). Pokud biopraktik zjistí, že klient trpí nemocí, která podléhá ohlašovací povinnosti nebo se jedná o chorobu infekční, klient nesmí přijít do kontaktu s jinými lidmi a biopraktik má takového klienta odeslat k lékaři. Pokud chce pomoci, tak působením na dálku a nejlépe ve spolupráci s ošetřujícím lékařem.

Porodnictví

Biopraktik může poskytovat ošetření rodící ženě se svolením porodníka anebo pokud se jedná o náhlý případ při ohrožení života rodičky. Působení biopraktika na matku během těhotenství možno považovat za přínosné jak pro matku, tak i pro nenarozené dítě.

Místo a průběh působení

Biopraktici pracují ve svých provozovnách, v centrech alternativních metod nebo v bytě klienta. Působení je neformální, uvolněné. Doba je rozličná podle řešeného problému – může trvat i více jak hodinu. Biopraktici pracují rukama v malé vzdálenosti od těla klienta nebo používají se svolením klienta lehké dotyky. Při sezení může mít klient zavřené oči a relaxovat. Působení může být provázeno mnoha pocity – fyzickými i psychickými. Klient může v určitých okamžicích pociťovat bolest, která během působení postupně mizí.

Úleva může nastat již při prvním působení, většinou je však zapotřebí působit vícekrát. Velkou výhodou působení biopraktika je, že působení může probíhat při poskytování jakéhokoliv druhu péče i léčebné. Po působení biopraktika může dojít k reakci organismu, která však většinou během krátké doby mizí.

Článek 6

Osvěta laické a odborné veřejnosti o psychoenergetickém působení

ČEPES realizuje dosti rozsáhlý program informování veřejnosti a svých členů, jak je uvedeno v předchozích kapitolách.

Klíčové je pochopit, že se jedná o neinvazní doplňkovou službu, kterou poskytuje biopraktik, jehož schopnosti byly ověřeny postupy schválené vedením ČEPES.

Působení na klienta je přirozený proces, který pomáhá mobilizovat vlastní léčebné síly organismu způsobem, který je pro nemocného nejvhodnější. Může pomoci i v některých případech, kdy konvenční medicína nemá řešení.

3.2. PRAKTICKÉ RADY, JAK MŮŽE POSTUPOVAT MALÝ A STŘEDNÍ PODNIKATEL V OBORU PO VSTUPU ČR DO EU

Podnikatelé v tomto oboru se musí zajímat o platné zákony, vyhlášky a předpisy, které vymezují prostor pro podpůrnou péči poskytovanou biopraktikem a dodržovat je. Musí respektovat státem definované postavení zdravotní péče, kvalifikační požadavky na osoby poskytující tyto služby.

Poskytovatelé nesmí přeceňovat své síly a možnosti působit s vědomím, že se lidské poznání vyvíjí a že jejich stávající působení nemůže nahrazovat, ale spíše jen doplňovat poznatky vědeckých týmů a vysoce specializovaných pracovišť.

Při své činnosti musí uplatňovat vysokou odpovědnost a žádným způsobem nepoškozovat jméno oboru.

Po vstupu ČR do EU se otevřela možnost seznámit se více a přesněji s podnikatelským prostředím a podmínkami v členských zemích.

Je třeba ovšem objektivně konstatovat, že poznatky o situaci v podnikání či legislativě nejsou příliš zvládnuté. Nemalou roli na tom mají i jazykové bariéry.

3.3. KONKRÉTNÍ OBOROVÉ PROGRAMY V ČR A EU, Z NICHŽ MOHOU MALÍ A STŘEDNÍ PODNIKATELÉ ZÍSKÁVAT FINANČNÍ PROSTŘEDKY PRO REALIZACI SVÉHO PROJEKTU

Ve spolupráci s EU, je vyhlášena celá řada programů, které si kladou za cíl podporovat malé a střední podnikání. Pro činnosti, kterými se zabývá ČEPES, ale

zatím je a bude velmi obtížné takové finanční prostředky získat. Obdobná situace a malá dostupnost finančních prostředků platí i pro jiné společnosti s obdobným zaměřením. Ještě menší možnosti pak mají jednotlivé fyzické osoby - biopraktici, ve velkém počtu rozptýleni po celé republice.

Je to dáno i formami podnikání, kdy jednotlivci i organizované a podnikající subjekty mohou jen velmi těžko splnit požadovaná kritéria požadovaná poskytovateli finančních prostředků a obtížně vykazují v čem je návratnost poskytnutých finančních prostředků a tak dále.

Relativně nejschůdnější cestou jsou sponzorské smlouvy a dary, které se ČEPES podařilo ve skromném rozsahu získat na činnost a odborný výzkum.

Zatím se také ukázalo jako obtížné získat finanční prostředky od některých specializovaných nadací, které působí v ČR, ale i v zahraničí. Také granty, které již několik let vyhodnocujeme, jsou zatím většinou zaměřené do jiných oblastí.

Jednou z cest pro získání finančních prostředků by mohlo být **spojení obdobných společností s cílem nakoupit přístrojové vybavení a realizovat dobře připravený výzkum (pro objasnění některých nevyřešených otázek)**, který by měl významný dopad pro rozvoj oboru.

Jako příklad návratnosti možno doložit výsledky výzkumu, při němž došlo po působení biopraktiků u některých klientů k významnému omezení potřeby užívání léků, předepisovaných lékařem (až o cca 60 %). Promítneme-li tento efekt do rodinných výdajů klientů a zdravotních pojišťoven, musíme konstatovat, že ekonomický efekt by byl ihned patrný, nemluvě o případném snížení nákladů na léčení a ztrát v důsledku zkrácení doby pracovní neschopnosti.